

Пролетна икономическа прогноза — 2020 г.: дълбока и неравномерна рецесия, несигурно възстановяване

Брюксел, 6 май 2020 г.

Пандемията от коронавирус представлява голямо сътресение за световната и за европейската икономика, което води до много тежки социално-икономически последици. Въпреки бързите и всеобхватни мерки на политиката както на европейско, така и на национално равнище, тази година в икономиката на ЕС ще се наблюдава рецесия от историческа величина.

Според икономическата прогноза от пролетта на 2020 г. икономиката на еврозоната ще се свие с рекордните 7¾ % през 2020 г. и ще отбележи растеж от 6¼ % през 2021 г. Предвижда се икономиката на ЕС да се свие със 7½ % през 2020 г. и да отбележи растеж от около 6 % през 2021 г. В сравнение с [есенната икономическа прогноза от 2019 г.](#) прогнозите за растеж на ЕС и еврозоната са с около девет процентни пункта по-ниски.

Предвид че пандемията засегна всички държави членки, сътресението в икономиката на ЕС е симетрично. Очаква се обаче както спадът в производството през 2020 г. (от -4¼ % в Полша до -9¾ % в Гърция), така и степента на възстановяване през 2021 г. да се различават значително. Икономическото възстановяване на всяка държава членка ще зависи не само от развитието на пандемията в съответната държава, но и от структурата на нейната икономика и от способността ѝ да реагира с водещи до стабилизиране политики. Като се има предвид взаимозависимостта на икономиките на ЕС, динамиката на възстановяването във всяка държава членка ще се отрази също така на степента на възстановяване на останалите държави членки.

Валдис **Домбровскис**, изпълнителен заместник-председател на Комисията, отговарящ за икономиката в интерес на хората, заяви: *На този етап можем само да се опитаме да очертаем мащаба и сериозността на сътресението за нашите икономики, предизвикано от коронавируса. Въпреки че непосредствените последици ще бъдат значително по-тежки за световната икономика в сравнение с финансовата криза, мащабът на въздействието ще зависи от развитието на пандемията, от способността ни да възобновим безопасно икономическата дейност и след това да се възстановим. Сътресението е симетрично: всички държави от ЕС са засегнати и се очаква всички те да бъдат в рецесия през тази година. ЕС и държавите членки вече постигнаха съгласие относно извънредни мерки за смекчаване на въздействието. Колективното ни възстановяване ще зависи от прилагането на трайни стабилни и координирани ответни мерки на равнището на ЕС и на национално равнище. Заедно сме по-силни.*

Паоло **Джентилони**, европейски комисар по въпросите на икономиката, заяви: *Европа преживява икономическо сътресение, което няма еквивалент от Голямата депресия насам. Както мащабът на рецесията, така и степента на възстановяване ще бъдат неравномерни, тъй като те ще зависят от темпа на преустановяване на ограничителните мерки, от значението на услуги като туризма за всяка икономика и от финансовите ресурси на всяка държава. Тези различия представляват заплаха за единния пазар и за еврозоната. Въпреки това обаче те могат да бъдат смекчени чрез решителни, съвместни действия на европейско равнище. Трябва да посрещнем това предизвикателство.*

Силен удар върху растежа, последван от непълно възстановяване

Пандемията от коронавирус засегна сериозно разходите на потребителите, промишленото производство, инвестициите, търговията, капиталовите потоци и веригите на доставки. Очакваното постепенно облекчаване на противоепидемичните мерки би трябвало подготви основата за възстановяването. До края на 2021 г. обаче не се очаква икономиката на ЕС да компенсира напълно загубите от текущата година. Инвестициите ще останат по-ниски, а пазарът на труда няма да се възстанови напълно.

Трайната ефективност на мерките на политиката, които се предприемат в отговор на кризата на европейско и на национално равнище, ще бъде от решаващо значение за ограничаването на икономическите щети и за улесняването на бързото и стабилно възстановяване, за да може развитието на икономиките да бъде насочено към устойчив и приобщаващ растеж.

Очаква се безработицата да се увеличи, въпреки че мерките на политиката би трябвало да ограничат покачването ѝ

Независимо от факта, че схемите за работа на непълно работно време, субсидиите за заплати и подкрепата за предприятията би трябвало да помогнат да се ограничи загубата на работни места, пандемията от коронавирус ще окаже сериозно въздействие върху пазара на труда.

Според прогнозите равнището на безработица в еврозоната ще се увеличи от 7,5 % през 2019 г. на 9½ % през 2020 г., преди да намалее отново до 8½ % през 2021 г. В ЕС се очаква равнището на безработица да се увеличи от 6,7 % през 2019 г. до 9 % през 2020 г., след което да спадне до около 8 % през 2021 г.

В някои държави членки безработицата ще се увеличи по-съществено, отколкото в други. Особено уязвими са държавите с висок дял на работниците на краткосрочни договори и държавите, в които голяма част от работната сила зависи от туризма. Младите хора, които навлизат на пазара на труда в този период, също ще се сблъскат с трудности при намирането на своето първо работно място.

Рязък спад на инфлацията

Очаква се тази година потребителските цени да спаднат значително поради намаляването на търсенето и резкия спад на цените на петрола, като взети заедно те би трябвало да компенсират повече от достатъчно изолираните случаи на увеличение на цените в резултат на прекъсвания на доставките, свързани с пандемията.

Текущата прогноза за измерената чрез хармонизирания индекс на потребителските цени (ХИПЦ) инфлация в еврозоната е за 0,2 % през 2020 г. и 1,1 % през 2021 г. Предвижда се инфлацията в ЕС да бъде 0,6 % през 2020 г. и 1,3 % през 2021 г.

Решителните мерки на политиката ще доведат до по-голям бюджетен дефицит и държавен дълг

Държавите членки предприеха решителни ответни действия, като въведоха фискални мерки за ограничаване на икономическите последици от пандемията. Очаква се „автоматичните стабилизатори“, като социалноосигурителни плащания, съчетани с фискални дискреционни мерки, да доведат до увеличаване на разходите. В резултат на това се прогнозира рязко покачване на съвкупния бюджетен дефицит на еврозоната и на ЕС от едва 0,6 % от БВП през 2019 г. до около 8½ % през 2020 г., преди да спадне отново до около 3½ % през 2021 г.

След наблюдаваната от 2014 г. насам низходяща тенденция се очаква покачване и на съотношението на държавния дълг към БВП. Според прогнозите в еврозоната това съотношение ще се увеличи от 86 % през 2019 г. на 102¾ % през 2020 г., след което ще спадне до 98¾ % през 2021 г. В ЕС се очаква то да се увеличи от 79,4 % през 2019 г. до около 95 % през текущата година, след което да спадне до 92 % през следващата година.

Изключително висока степен на несигурност и рискове от влошаване на прогнозните стойности

Пролетната прогноза се характеризира със степен на несигурност, която е по-висока от обичайната. Тя се основава на набор от допускания относно развитието на пандемията от коронавирус и свързаните с нея противоепидемични мерки. Прогнозата се основава на допускането, че ограничителните мерки ще бъдат постепенно преустановени от месец май нататък.

Рисковете във връзка с тази прогноза също са изключително големи и са свързани с влошаване на прогнозните стойности.

Ако пандемията е по-тежка и по-продължителна от настоящите очаквания, това би могло да доведе до значително по-голям спад на БВП в сравнение с предвиденото в базовия сценарий на тази прогноза. При липсата на стабилна и своевременна обща стратегия за възстановяване на равнището на ЕС съществува риск кризата да доведе до сериозни нарушения на единния пазар и до дълбоки икономически, финансови и социални различия между държавите членки от еврозоната. Също така има опасност пандемията да доведе до по-драстични и постоянни промени в отношението към световните вериги за създаване на стойност и към международното сътрудничество, което ще се отрази отрицателно на силно отворената и взаимосвързана европейска икономика. Пандемията може да нанесе и трайни вреди чрез фалити и дълготрайни щети на пазара на труда.

Заплахата от налагането на мита след края на преходния период между ЕС и Обединеното кралство също би могла да забави растежа, макар и в по-малка степен в ЕС, отколкото в Обединеното кралство.

По отношение на Обединеното кралство се прави чисто техническо допускане

Като се има предвид, че бъдещите отношения между ЕС и Обединеното кралство все още не са ясни, прогнозите за 2021 г. се основават на чисто техническо допускане за запазване на статуквото в техните търговски отношения. Това се прави единствено за целите на прогнозирането и не е израз на очаквания или предвиждания във връзка с резултатите от преговорите между ЕС и Обединеното кралство за техните бъдещи отношения.

Контекст

Настоящата прогноза се основава на набор от технически допускания относно обменните курсове, лихвените проценти и цените на стоките, актуални към 23 април. По отношение на всички други входящи данни, включително допусканията относно държавните политики, в прогнозата е взета под внимание информацията, налична до 22 април включително. Прогнозата се основава на допускането за липса на промяна в политиките, освен ако не са обявени правдоподобно конкретни и подробни мерки.

Всяка година Европейската комисия публикува две подробни прогнози (пролетна и есенна) и две междинни прогнози (зимна и лятна). Междинните прогнози обхващат годишния и тримесечния БВП и инфлацията за текущата и следващата година за всички държави членки, както и съвкупни данни за ЕС и еврозоната.

Следващата икономическа прогноза на Европейската комисия ще бъде лятната междинна икономическа прогноза от 2020 г., която се очаква да бъде публикувана през юли 2020 г. Тя ще обхване само растежа на БВП и инфлацията. Следващата пълна прогноза ще бъде представена през ноември 2020 г.

За повече информация

Пълен документ: [Пролетна икономическа прогноза — 2020 г.](#)

Следете съобщенията на заместник-председателя Домбровскис в Twitter: [@VDombrovskis](#)

Следете съобщенията на комисар Джентилони в Twitter: [@PaoloGentiloni](#)

Следете съобщенията на ГД „Икономически и финансови въпроси“ в Twitter: [@ecfin](#)

IP/20/799

Лица за контакти с медиите:

[Marta WIECZOREK](#) (+32 2 295 81 97)

[Enda MCNAMARA](#) (+32 2 296 49 76)

Въпроси на граждани: [Europe Direct](#) на телефон [00 800 67 89 10 11](#) или на електронния адрес [на информационната служба](#)

Related documents

[2020 SEF Tables_EN.pdf](#)

Related media

[Illustration 2020](#)